

BILTEN-GLASNIK ŽIVILSKEGA KOMBINATA ŽITO

LJUBLJANA, JANUAR, FEBRUAR 1975

LETO IX — 1, 2

S seminarja sindikalne konference

Predsedstvo sindikalne konference v ŽITU je 20. in 21. januarja letos pripravilo seminar za predsednika sindikalnih organizacij, kateremu so prisostvovali tudi sekretarji osnovnih organizacij ZK.

Na začetku je predsednik sindikalne konference tovariš Janez Slovenc izrazil željo, da bi udeleženci tega posvetovanja sodelovali aktivno in da bi odkrita in ustvarjalna diskusija doprinesla k naši bodoči politiki v kombinatu. Zdaj, ko je seminar mimo, lahko trdimo, da je bila ta želja popolnoma uresničena. Razpravljalci in govorniki so nakazali nekatere probleme in njihove rešitve in z vprašanji opozorili na nekatere situacije.

DELEGATI IN DELEGACIJE

Na posvetovanju so razpravljali o delegacijah in njihovem delu in ugotovili, da sistem še ni utečen. Delovna in informacijska pot od delavcev do konference in skupščine je slaba in prav tako v obratni smeri. Delegacije bi se morale bolj povezovati med seboj, ne bi smele biti prepuščene same sebi.

Problem v delegatskem sistemu predstavlja predvsem predinformacija. Z vsebino gradiva bi morali biti seznanjeni dovolj zgodaj, kar bi tudi selekcioniralo zanimanje delavcev in vzpodbudilo njihovo potrebo po obveščenosti.

Delegat ne bi smel biti le prenašalec mnenj in sklepov, temveč mora biti kreativen in tudi sam osebno odgovoren.

Zavedati pa se moramo, da delegatski sistem komaj uvažamo in so težave opravičljive. Potrebno pa bo napake odločno, dosledno, a strpno odpravljati ob aktivni politični dejavnosti čim več ljudi. Kar največ delavcev moramo vzgojiti tako, da bodo pravilno dojel novo ustavo, delegatski sistem. V delovni skupini se morajo srečati in izkristalizirati mnenja in stališča samoupravnih organov, poslovodnih organov in družbeno političnih organizacij. Delovna skupina je osnova vseh dogajanj v delovni organizaciji.

OBVEŠČENOST

Če naj delovni ljudje sami neposredno razpolagajo in odločajo z rezultati svojega dela, hkrati pa prevzemajo odgovornost za organizacijo in učinkovitost proizvodnje, za dobro gospodarjenje, dogovarjanje in sporazumevanje, morajo biti predvsem dobro informirani.

Večinoma v TOZD ni problema z gradivom, zataknje se pri posredovanju in načinu posredovanja informacij ter pravočasnosti. Po mnenju nekaterih udeležencev posvetovanja pa je osnovni razlog pomanjkljive obveščenosti nezainteresiranosti delavcev. Kdor želi biti obveščen, ta ima za to vse možnosti, le izkoristiti jih mora, kar je tudi njegova dolžnost. Vprašanje je torej, kako motivirati zaposlene, da bodo spoznali potrebo po izpolnjevanju, izobraževanju, obveščanju. Ponekod pa je slaba udeležba na sestankih na primer bolj odraz nediscipline kot nezanimanja. Dejstvo je torej, da bo le izdelan informacijski sistem v vsaki TOZD izpolnil svoje poslanstvo.

Prav tako bi morali povečati družbeno politično aktivnost delavcev, zlasti delavcev na odgovornejših delovnih mestih. Ni nujno, da so komunisti, biti pa morajo poučeni, aktivni družbeno politični delavci, borci za naš samoupravni socialistični sistem. Enako velja za tehnično inteligenco. Dober strokovnjak mora biti nujno tudi družbeno politično delaven.

DRUŽBENO POLITIČNA IZHODIŠČA ZA PLAN ŽIVILSKEGA KOMBINATA ŽITO ZA LETO 1975

Udeležence seminarja sindikalne konference je z nekaterimi osnovnimi elementi plana za leto 1975 seznanil namestnik glavnega direktorja tovariš Samar.

Želje večinoma prehitvejo možnosti tako v TOZD kakor v širši skupnosti. S konfrontacijo želja in možnosti moramo priti do končnih odgovorov in izdelanih planov. Izhodišča za plan pa dajejo

družbeno politične organizacije na vseh nivojih.

Ekstenzivno širjenje proizvodnje nikakor ne sme biti naša orientacija v letu 1975. Lani je prišlo do bistvenih družbenih sprememb, intenzivnih gospodarskih gibanj, na kmetijskem področju nismo dosegli planirane stopnje rasti. Stopnja zaposlovanja je rasla hitreje od predvidevanj, nekoliko smo zanemarili kvalifikacijsko strukturo. Samo 40 odstotkov porasta odpade na povečano produktivnost, 60 odstotkov pa na povečano število zaposlenih.

V letu 1974 je prišlo do širših integracijskih gibanj, vendar do večjega združevanja pri naložbah ne prihaja, čeprav bi le tako mogli bistveno premakniti slovensko

gospodarstvo. Probleme rešujemo s spremembo cen, namesto s korekturo produktivnosti. Razvoja oziroma pomoči nerazvitim področjem ne smemo gledati le s socialnega vidika. Gre za širjenje našega tržnega prostora ter za hitrejše vključevanje čim večjega dela v tržno gospodarstvo.

Na zunanjetrgovinskem področju se je situacija lani poslabšala, in sicer pri izvozu in uvozu blaga, storitev in delovne sile. Podražila se je energija, oprema, surovine. Primanjkljaj v plačilni bilanci moramo nadoknaditi z delom, z večjo produktivnostjo in ne računati na zunanje kredite.

Življenjski stroški bodo tudi letos po predvidevanjih naraščali. Do tesnejšega stika je prišlo v družbeni dejavnosti, o razvoju katerih bodo odločali uporabniki v samoupravnih interesnih skupnostih.

Ključne naloge v letu 1975 so predvsem, da okrepimo infrastrukturo, energetiko, izobraževanje in zunanjetrgovinsko dejavnostjo. To pa bo

mo dosegli le z boljšim gospodarjenjem, s povečano proizvodnjo. Potreben bo akcijski program v vsaki TOZD za varčevanje, stabilizacijo, boljšo gospodarnost. Več pozornosti bomo posvetili racionalizatorstvu. Vsak delavec naj bi na svojem delovnem mestu skušal izboljšati, racionalizirati svoje delo, zmanjšati stroške, oziroma ob sedanjih stroških narediti več. V produktivnosti imamo znatne rezerve, temeljiti pa mora na izdelani organizaciji. Tudi specializacija omogoča pocenitev proizvodnje in boljšo izrabo kapacitet.

LIKVIDNOST

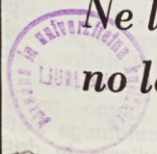
Primerna politika preteklih 4 ali 5 let se v ŽITU dobro obrestuje. Z likvidnostjo oziroma nelikvidnostjo nimamo večjih težav. Dohodek pa ne bo narasel toliko kot lansko leto, razen tega se obveznosti gospodarstva nenehno večajo. Stroški rastejo hitreje od dohodka. Položaj živilske industrije v celoti se slabša, (Nadaljevanje na 2. strani)

Posvetovanje v Bohinju

DRAGE SODELAVKE!

Ne le za 8. marec, vaš praznik, za vse leto, ki je letos proglašeno za mednarodno leto žensk, vam želimo vse najboljše, veliko uspehov, zadovoljstva in zdravja!

PO 1016/1978

Med razpravo

S seminarja sindikalne konference

(nadaljevanje s 1. strani)
akumulativnost pada. Materialni stroški so v 9 mesecih lanskega leta narasli za 38 odstotkov, kar je veliko več kot v drugih industrijah, dohodek pa se je povečal le za 29 odstotkov.

Boljše možnosti moramo torej iskati edino v naših notranjih rezervah. Bolje in več moramo delati in s čim manjšimi stroški, da bomo lahko uresničili čim večji del programiranih investicij na vseh področjih (novi objekti, oprema, stanovanja, rekreacija). Za vsestranski razvoj kombinata je potrebna širina političnih izhodišč. Razdelitev na temeljne organizacije združenega dela mora kombinat utrjevati kot celota in ne ločevati na enote. Stališča ob zaključnem računu in planu morajo biti naša skupna enotna stališča, saj gre za skupne interese in ne samo za navidezno solidarnost.

KAM JUTRI?

Drugi dan je na posvetovanju sindikalne konference sodeloval tudi glavni direktor tovariš Puterle. Dejal je, da smo v ŽITU dosegli določen nivo, postavili osnove organizacije, zdaj je vprašanje, v katero smer se bo naš kombinat razvijal naprej. Celotna gospodarska situacija se odraža tudi v ŽITU. Obnovili smo slovensko mlinarsko in pekarsko industrijo, še vedno pa nismo dosegli vsega, kar smo nameravali. Možnosti imamo še velike in tržišče dovolj široko. Podobno je v konditorski industriji. Z združenimi močmi smo sorazmerno hitro napredovali. Pocenjevali smo industrijske izdelke, pospeševali avtomatizacijo in koncentracijo sredstev in proizvodnje. Povezovati pa se bomo morali še v večje in tesnejše asociacije, kar obravnava in določa naša ustava. Kakršnokoli zapiranje temeljne organizacije

združenega dela pomeni nje- no nazadovanje, hkrati pa lahko tudi rešuje enotnost cellega kombinata. Vsekakor je povezovanje s sorodnimi organizacijami naša usmeritev v bližnji bodočnosti, izpopolnjevanje tehnologije, boljši plasma izdelkov. Z enotnostjo in solidarnostjo bo rasla tudi naša moč in trdnost in ekonomska gotovost vsakega delavca.

moupravnih sporazumov in družbenih dogovorov šele takrat, ko bodo z zavzemanjem sindikalnih organizacij in drugih udeležencev samoupravnega sporazumevanja, postala sestavni del teh sporazumov.

Sindikalna lista zavezuje člane sindikata, organizacije in organe sindikatov, da se za njeno uresničitev zavzema-

V imenu republiškega odbora sindikata delavcev v živilski, tobačni industriji in kmetijstvu je prisotne na seminarju pozdravil tudi predsednik tovariš Tone Jereb. Poudaril je, da nam le utrjevanje in uresničevanje ustavnih načel zagotavlja napredek. V prihodnjem letu imajo delavci tri bistvene naloge, in sicer utrjevanje samoupravljanja v TOZD, oživitve sindikalnega dela in pospeševanje integracijskih gibanj. Tovariš Jereb je tudi pozdravil organizacijo tovrstnega seminarja.

Posvetovanje sindikalne konference je prav gotovo vzpodbuda za našo nadaljnjo politično aktivnost v temeljnih organizacijah združenega dela, delovni skupnosti skupnih služb in celotnem kombinatu, vzpodbuda za dosledno uresničevanje ustave in utrditev delegatskega sistema.

SINDIKALNA LISTA 75

Sindikalna lista 75 predstavlja skupen dogovor organizacij in organov sindikatov in Zveze sindikatov Slovenije. V njej so povzeta stališča o tistih vprašanjih, za katera je treba po mnenju sindikatov doseči usklajeno urejanje v ustreznih samoupravnih sporazumih, internih aktih TOZD ter drugih družbenih dogovorih.

Stališča iz sindikalne liste so obvezna za udeležence sa-

jo pri opravljanju svojih z ustavo, zakoni in statuti sindikatov opredeljenih dolžnosti in pravic.

Sindikalna lista obravnava osebne dohodeke in njihovo usklajevanje, nekatera izplačila, ki bremenijo osebne dohodeke, prejemke in izdatke, ki štejejo med poslovne stroške, izplačila, ki se nado- meščajo iz dohodka, namenska sredstva za stanovanjsko gradnjo in izobraževanje, prejemke oziroma izdatke iz sklada skupne porabe. Sindikalna lista je bila sprejeta na razširjeni seji republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije 16. januarja 1975.

Strokovne službe v ŽITU bodo proučile možnosti in pripravile predlog, kako bomo v naši delovni organizaciji glede na naše možnosti uporabljali naša sindikalna li-

Naloge

Na seminarju sindikalne konference Žita 20. in 21. januarja letos je tovariš Lojze Pajnič predsednik regionalnega odbora sindikata delavcev v živilski, tobačni industriji in kmetijstvu, posredoval sklepe 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije.

Sklepi 8. kongresa Zveze sindikatov Slovenije

● izražajo politično razpoloženje delavcev, da hočejo reševati družbena in gospodarska vprašanja na samoupravnih temeljih in da hočejo biti gospodar svojega družbeno materialnega in socialnega položaja;

● opredeljujejo naše naloge in dogovornost na vseh ravneh sindikalne organiziranosti;

● zahtevajo tak sindikat, da bo združeval delavce v vsakem samoupravnem okolju in jih tudi učinkovito in stvarno povedel v spreminjanje starih družbenih odnosov in nastajanje novih.

Razvijanje samoupravljanja delavcev

Sindikati bomo zagotavljali, da se bodo zbori delavcev uveljavili v polni meri. Učinkovito in smotno delovanje zborov delavcev bomo razvijali z delovanjem samoupravnih delovnih skupin in drugih oblik osebne udeležbe delavcev v samoupravnih odločitvah.

Sproti bomo razpravljali o ključnih vprašanjih v delegatskem reševanju samoupravnih odnosov in se opredeljevali do njih ter delegate obveščali o svojih spoznanjih in stališčih in jim tudi sicer pomagali pri razvijanju možnosti za njihovo uspešno delovanje.

Spremljali in usmerjali bomo razvoj samoupravnih odnosov na osnovi samoupravne zakonodaje. Spremljali bomo delovanje in razvoj skupnih služb kot samoupravnih delovnih skupnosti, ker so pogoj za uspešno gospodarjenje. Smo proti njihovemu drobljenju. Ne bomo pa dovolili, da se spreminjajo v odtujene centre gospodarske in politične moči.

Sindikati si bomo trajno prizadevali in politično delovali za integracije združenega dela. Nosilci integracije so lahko le delavci v TOZD na podlagi gospodarsko utemeljenih razlogov in zavestne opredelitve, da z integracijami dosežejo smotno združevanje dela in sredstev ter večji družbeno ekonomski uspeh.

Naloge sindikatov pri razvijanju samoupravnih interesnih skupnosti

Dosežena stopnja družbeno ekonomskih odnosov omogoča in terja prenos nekaterih pomembnih državnih funkcij pri delovanju in razvijanju družbenih in gospodarskih dejavnosti posebnega pomena na samoupravne interesne skupnosti.

Samoupravne interesne skupnosti za zdravstvo, za socialno skrbstvo, otroško varstvo, za vzgojo in izobraževanje in za kulturo morajo biti ustanovljene v sleherni občini.

Samoupravne stanovanjske skupnosti morajo zagotoviti, da bo stanovanjska graditev sestavni del načrtovanega razvoja organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti.

Naloge sindikatov pri uveljavljanju samoupravne delavske kontrole

Sindikalne organizacije v vseh oblikah združenega dela bodo spodbujale delo organov delavske kontrole. Biti morajo opora delavcem delegatom v organih delavske kontrole.

Sindikati bodo preprečili vsak poskus omejevanja svobode kritike in ugotavljanja odgovornosti, ki jo zahtevajo delavci, zato morajo dobiti vso potrebno politično zaščito.

Produktivnost in dohodek

Naraščanje osebnega in družbenega standarda je odvisno od rezultatov dela. Zato bo dejavnost sindikatov usmerjena v razvijanje vseh oblik povečevanja produktivnosti osebnega in celotnega družbenega dela, ker je to edina resnična podlaga za povečanje dohodka.

Sindikati bomo pospeševali znanstveno raziskovalno delo in razvijali ustvarjalnost delavcev. Zavzemali se bomo za sistematično raziskovalno delo na področju družbenih znanosti, spodbujali razvoj izumiteljstva, novatorstva in racionalizatorstva v organizacijah združenega dela.

Samoupravni odnosi pri ustvarjanju in razporejanju dohodka ter pri delitvi sredstev za osebne dohodeke

Nadaljevali bomo proces dograjevanja celotnega sistema samoupravljanja in družbenega dogovarjanja. Zavze-

sindikatov

mali se bomo, da bodo v samoupravnih sporazumih opredeljene obveznosti za nenehno razvijanje in posodabljanje sistemov merjenja dela in na to vezani sistemi delitve sredstev za osebne dohodke. Dohodek, o katerem odločajo delavci v TOZD, je celoten ustvarjeni dohodek.

Zaradi nestabilnosti gospodarskih gibanj doma in v svetu bomo terjali pospešeno delo za opredelitev osnovnih življenjskih potrebščin.

Načrtovanje in družbeno ekonomski sistem

Osnovni nosilci načrtovanja so delavci v združenem delu. Pri oblikovanju kratkoročnih načrtov razvoja in pri srednjeročnem ter dolgoročnem načrtovanju družbenega razvoja bomo sindikati na vseh ravneh delovali tako, da bodo življenjski standard in ustrezne delovne razmere cilj, tehnologija pa sredstvo za doseganje cilja.

Spodbujali bomo takšen gospodarski sistem in ekonomsko politiko, s katero bomo čim prej odpravili vzroke nestabilnosti in inflacije.

Dosledno moramo uresničevati racionalnost porabe kot ekonomsko in družbeno vrednoto. Gre za racionalnost poslovanja, za boljše izkoriščanje zmogljivosti, zniževanje stroškov, za boljše tehnologijo.

Utrjevanje socialne varnosti in obvladovanje socialnih razlik

V sindikatih se bomo zavzemali za tako socialno politiko, ki bo na podlagi vzajemnosti in solidarnosti zagotavljala delavcem potrebno gnotno in socialno varnost. Spodbujali bomo hitrejšo graditev stanovanj, varstvenih ustanov za otroke, izenačevanje možnosti za izobraževanje, izboljšanje in poenotenje zdravstvenega varstva, boljši sistem družbene prehrane, rekreacije, oddiha in druge potrebe.

Delovne in življenjske razmere delavcev

Organizacije sindikata so soodgovorne za tako politiko poslovanja, ki bo zagotovila racionalno zaposlitev slehernega delavca. Doseči mora-

mo hitrejšo odpravljanje težavnih in zdravju škodljivih delovnih mest, hitrejšo spremembo tehnoloških postopkov, izboljšanje organizacije dela, varstva pri delu.

V primerih, ko ni mogoče preprečiti zdravju škodljivih in nevarnega dela, bomo pristali na benificiranje delovne dobe.

Da bi zagotovili odvisnost med živim in minulim delom delavcev, bomo sindikati vztrajali pri doslednem uresničevanju ustavnih, zakonskih in samoupravnih predpisov.

Razvoj stanovanjskega gospodarstva

Sindikati si bomo prizadevali za sistem dodeljevanja stanovanj vsem delavcem in drugim občanom pod enakimi pogoji.

Stanovanjsko politiko v občinah določajo in vodijo samoupravne stanovanjske skupnosti.

Čim prej moramo uvesti tak sistem stanovanjskega gospodarstva, ki bo v največji možni meri spodbujal stanovanjsko varčevanje. V okviru usmerjene stanovanjske graditve bomo vztrajali pri uresničevanju dogovorjenih stanovanjskih standardov.

Preobrazba vzgoje in izobraževanja na samoupravnih osnovah

V sindikatih bomo razvijali solidarnost delavcev, da bomo zagotovili enake možnosti za telesni in umski razvoj otrok, ustvarili možnosti za to, da bodo vsi otroci uspešno dokončali osnovno šolo in imeli enake možnosti za nadaljnje uveljavljanje.

Delovali bomo ja hitrejšo in učinkovitejšo graditev, obnavljanje in opremljanje dijaških in študentskih domov.

Spremljali in dopolnjevali bomo družbene dogovore o kadrovske politiki.

Kulturno življenje delavcev

Delavci morajo postati odločilen dejavnik kulturne politike, da bodo nenehno dvigali kulturno raven, izostrovali idejna, etična in umetniška merila ter razvijali tudi svojo kulturno in umetniško dejavnost.

Sindikalne organizacije morajo spodbujati in razvijati različne oblike kulturnega delovanja delavcev.

Oddih in rekreacija

Organiziranemu oddihu in rekreaciji delavcev ter njihovih družin bomo namenili večjo skrb kot doslej.

Sindikalne športne igre naj bi bile stalna in načrtna aktivnost pretežnega števila delavcev.

Organiziranost sindikatov

Nova družbena vloga sindikatov zahteva učinkovito delovanje celotne sindikalne organizacije in vsakega njene- ga dela. Boj za nov sindikat, ki bo v celoti sredstvo delavcev za uresničevanje njihovih razrednih interesov, je pomembne in nujen sestavni del boja za dosledno uresničevanje ustave. Zato je treba organiziranost sindikatov stalno izpopolnjevati.

Obveščanje in samoupravno komuniciranje

Vsestransko, celotno, pravočasno in razumljivo obveščanje ter razvite samoupravne komunikacije so eden izmed temeljnih pogojev, da delavci v združenem delu lahko ustvarjalno odločamo v celotnem spletu samoupravnih odnosov in v svojem političnem delovanju.

Skladno s svojo ustavno odgovornostjo v delegatskih odnosih bomo sindikati zagotavljali vsem delegatom in delegacijam delavcev v TOZD možnosti za njihovo delovanje.

Ljudska obramba in družbena samozaščita

V sindikatih bomo še naprej delovali za ustvarjanje in uveljavljanje vseljudske obrambe in družbene samozaščite kot najbolj učinkovite oblike odpora proti morebitnemu napadalcu, kontrarevolucionarnim poskusom razrednega sovražnika in vsem drugim oblikam sovražnega ali razdiralnega delovanja.

Razvijati moramo zavest delavcev, da je varovanje temeljnih vrednot socialističnega družbenega sistema pravica, dolžnost in odgovornost slehernega delavca.

Sindikati in naši delavci v tujini

Dejavnost na področju stikov z našimi delavci v tujini bomo usklajevali v socialistični zvezi in posebej pozorno delovali za boljše obveščanje delavcev v tujini o družbenem in gospodarskem življenju doma.

Proučili in predlagali bomo možnosti za čim številnejše vračanje delavcev iz tujine.

Mednarodna dejavnost sindikatov

Mednarodna dejavnost sindikatov je izraz iskrene pri- vrženosti naših delovnih ljudi politiki neuvrščenosti in mednarodni delavski solidarnosti. Tudi v prihodnje bomo razvijali mednarodno sodelovanje z naprednimi sindikalnimi in drugimi naprednimi delavskimi organizacijami v tujini na temeljih naše neuvrščene politike.

Novak Edo je poročal, kakšne morajo biti priprave na občne zборе osnovnih organizacij sindikata, o načinu volitev po delegatskem principu, o vsebini in praktični izvedbi, s posebnim poudarkom o izdelavi programov in delovanju osnovnih organizacij z nosilci in pripravljalci akcij.

Udeleženci seminarja so sklenili, da bodo v pripravi na občne zборе upoštevali vse napotke in sklepe seminarja.

Izvoljena je bila komisija za pripravo družbeno političnih izhodišč za sprejem zaključnega računa 1974 in izdelavo plana za leto 1975, ki naj jih obravnava razširjeni politični aktiv kombinata.

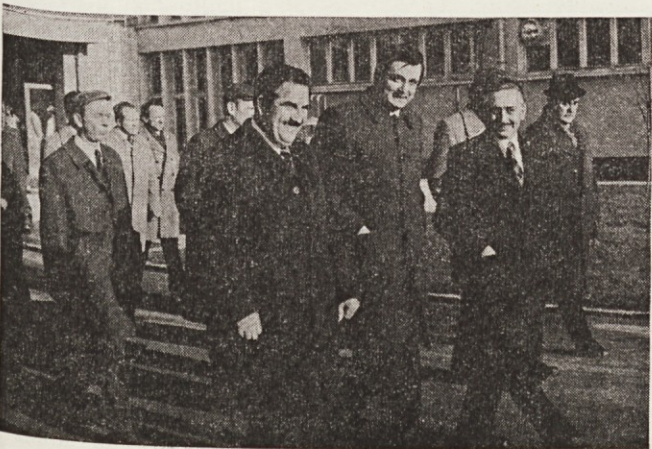
Dano je bilo priporočilo, da se za oceno in napotke o vseh pomembnejših vprašanjih naše OZD skliče širši družbeno politični aktiv, kar naj bi v prihodnje postalo običajna praksa.

Na nivoju kombinata in TOZD naj se oblikuje tak informacijski sistem, ki bo sposoben posredovati vse pomembne informacije, vejane na družbeno politično delo, zbere delovnih ljudi, samoupravne in druge organe, za potrebe posameznih delegacij v okviru interesnih skupnosti, v cilju odločanja dogovarjanja in sporazumevanja.

Spomenik delu

Kolikor je bilo govoric okrog njega, toliko je tudi velik in impozanten. Na krakovskem hrastu se 7 metrov v višino in v premeru 140 centimetrov zvrstijo sejalec, mlatič, liki žanjice, pekov, slaščičark in mlinarja s svojimi orodji. Neke vrste elementarnost in povezanost z naravo izraža njegova oblika in vsebina in prav v tem je čutiti tesno povezanost z našo proizvodnjo.

Spomenik je delo kiparja samorastnika Petra Jovanoviča iz Poljanske doline. Delal je mesec dni od osnutka do končne oblike. Za delo je prejel 44.000 dinarjev. Ostali stroški za material, prevoz v Ljubljano in postavitve spomenika pa je veljala 22.555 dinarjev skupaj.

Nova tovarna je vsekakor tehten razlog za dobro voljo

Skupaj 66.550,- dinarjev, ki so bila pokrita iz sklada skupne porabe. Spomenik je posvečen DELU ter simbolizira samoupravljanje in združeno delo v kombinatu. Odkrit je bil v čast Dnevu JLA ob otvoritvi nove tovarne bonbonov TOZD »Šumi« Ljubljana, dne 20. decembra 1974. Za postavitve spomenika in pripravo programa otvoritve je bila imenovana posebna komisija. Program je obravnaval in sprejel Svet delegatov na zasedanju dne 17. decembra 1974.

LETO TEHNOLOŠKIH INOVACIJ

Z namenom, da se vse družbene sile v združenem delu in v celotni družbi aktivirajo, da bi spremenile dosedanje razmerje do znanstvenega in tehničnega ustvarjanja in močnejše vzpodbudile izumiteljstvo, novatorstvo in racionalizatorstvo delovnih ljudi, da bi se jugoslovansko gospodarstvo hitreje vključevalo v sodobne razvojne tokove in bi se vanj hitreje prenašali znanost in tehnologija v svetu, kar je eden temeljnih pogojev za nadaljnji gospodarski razvoj Jugoslavije, je 1975. leto razglašeno za leto tehnoloških inovacij in varstva pravic industrijske lastnine v Jugoslaviji (Ur. l. SFRJ, št. 64/74 z dne 13. 12. 1974). Za uresničevanje navedenega namena je imenovan svet leta tehnoloških inovacij, ki naj bi uresničeval sodelovanje med vsemi družbenimi faktorji na področju razvoja znanstvenega in tehnološkega ustvarjanja.

S to pomembno odločitvijo o imenovanju leta tehnoloških inovacij se mora kar najhitreje seznaniti vsak naš delovni človek. Namen bo mogoče uresničiti le, če bo aktiviran najširši krog delovnih ljudi. Beseda **inovacija** v tem primeru pomeni zelo širok pojem. Ne pomeni samo izredno velikih znanstvenih ali tehničnih dosežkov. Beseda inovacija se tu uporablja v pomenu **uvajanja novih idej in tehničnih dosežkov**, ki vodijo k večji produktivnosti, znižanju stroškov ali v končnem k povečanju dohodka. Organi upravljanja morajo biti stalno pozorni do novosti na njihovem delovnem področju. V najširšem pomenu besede inovacija naj bi vsak delavec spremljal in bli pozoren do novosti, ki se nanašajo na njegovo delo in jih poskušal kar najhitreje osvojiti ali še več, da bi sam odkrival nove delovne prijeme. Če hoče delovna organizacija obdržati

razvojni korak z drugimi organizacijami v svoji panogi, potem mora spremljati tudi inovacije, ki jih uvajajo sorodne delovne organizacije. Značilno za inovacije pa je, da nastajajo in se pojavljajo neprestano kot večji ali manjši razvojni prispevki. Vpliv nekaterih inovacij je lahko revolucionaren (npr. uvedba tekočega traku), drugih pa neznaten. Male inovacije, drobne izboljšave pri delu so kot dežne kapljice, malenkostne posamezne, toda skupaj združene so velikega pomena — drveča reka, ki pospešuje rast delovne organizacije.

VEČJA PRODUKTIVNOST — TEMELJNO IZHODIŠČE ZA KONKURENČNO SPOSOBNOST

Temeljno izhodišče za konkurenčno sposobnost je večja produktivnost, ki povečuje življenjsko silo neke delovne

organizacije. S konkurenčno sposobnostjo se naše gospodarstvo srečuje predvsem na zunanem tržišču, ki postaja vse pomembnejše tudi za našo delovno organizacijo. Na tem mestu izpustimo našo najpomembnejšo družbeno pridobitev — delavsko samoupravljanje in naštejmo le nekaj tehničnih inovacij, ki v zadnjih desetletjih spreminjajo in izpopolnjujejo naše življenje.

ENA IZBOLJŠAVA RODI DRUGO

Strokovna literatura je polna poročil o inovacijah, ki so v večji ali manjši meri vplivale na povečanje produktivnosti. Pomembnejše so prav gotovo uvedba avtomatizacije, tekočega traku, samopostrežba v trgovini. Rešitve nekaterih osnovnih problemov pa pogosto povzročijo nastanek številnih drugih novitet, ki se nato pojavijo v najkrajšem času in izpopolnjujejo ter dopolnjujejo osnovno inovacijo in sistematično celoto. Sklop večjih in manjših inovacij se neprekinjeno širi in povečuje. Ena izboljšava rodi drugo in tako je sklop vedno nezaključen, skozi daljše obdobje postaja rutinski tehnični napredek vse popolnejši. Ni nujno, da vsem inovacijam slede tudi kakšni večji dosežki. Velikokrat je napredek posledica vrste malih sprememb, izpopolnitev kot razvojna posledica izpopolnitve delovnega postopka posameznega delavca. Zato naj bi vsak delavec v svoje delo vlagal poleg rutinskih, fizičnih tudi čim več svojih umskih sposobnosti in s tem prispeval k izpopolnitvi in hitrejši ra-

sti tehnološkega tehničnega postopka in s tem k dvigu produktivnosti.

DELOVNA POBUDA POTREBNA POVSOD

Pri obravnavanju inovacij pa ne smemo pozabiti tudi na njihov pomen izven tehničnih znanosti. Razvoj in izpopolnitev tehnike organizacije, programiranja delovnih postopkov, je včasih lahko važnejše kot razvit sam proizvodni proces. Ugotovimo lahko, da je potrebna in nujna delovna pobuda prav na vsakem delovnem mestu. Ne glede na to, da je posamezno, malenkostno izboljšanje dela težko ovrednotiti, je skupen rezultat vendarle viden v večji skupni produktivnosti, v večjem dohodku.

NAJVEČJO POZORNOST POSVETIMO TEHNOLOŠKIM NOVOSTIM

Poprejšnja ugotovitev narakuje, da je treba tudi v naši delovni organizaciji takoj posvetiti kar največjo pozornost tehnološkim novostim, še posebno pa v letu tehnoloških inovacij. Stroje, ki jih kupujemo, jih kupujejo tudi druge delovne organizacije. Zato je naš uspeh odvi-

sen predvsem od tega, koliko več bomo znali vanje vnesti svojih sposobnosti kot drugi, jih z malenkostnimi izboljšavami izkoristiti bolje kot drugi in si tako zagotoviti pogoje za nadaljnji razvoj. To pa je naloga nas vseh.

POŽIVITI DELO KOMISIJE ZA RACIONALIZACIJE IN NOVATORSTVO

V ta namen bi bilo treba poživiti delo komisije za racionalizacije in novatorstvo in jih organizirati tudi po TOZD. Vzpodbujale naj bi k raznim malim in večjim izboljšavam na vseh delovnih mestih in tudi predlagale posameznike ali skupine delavcev za nagraditev. Ustrezni organi samoupravljanja naj bi zatorej zagotovili tudi potrebna denarna sredstva, kolikor ta še niso predvidena. Le lastna proizvodna sposobnost je tisto, kar predstavlja našo produktivnost, naš uspeh, naš razvoj, zato jo moramo čim bolj vzpodbujati. Tisti delavci, ki so z raznimi novostmi že ali pa še bodo prispevali k izboljšanju proizvodnega procesa in s tem k večji produktivnosti, naj bi bili deležni posebne pozornosti, posebnih priznanj.

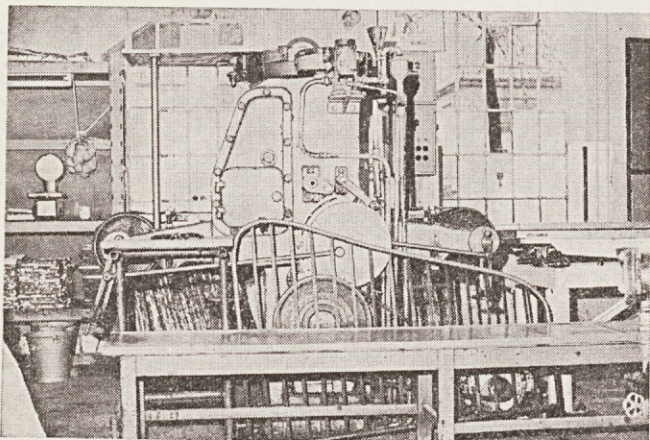
Blaž Veber, dipl. oec.

7. JUNIJA II. ŠPORTNE IGRE ŽIVILCEV

Letošnji organizator letnih športnih iger delavcev v živilski stroki je ŽITO oziroma njegov rekreacijski aktiv. Datum je že določen, in sicer 7. junij 1975 v športnem parku Slovan na Kodeljevem v Ljubljani.

Tekmovanje bo v tehle panogah:

MOŠKI: kegljanje, mali nogomet, namizni tenis, roket, balinanje, streljanje, vlečenje vrvi, kros, šah;
ŽENSKE: odbojka, kegljanje, streljanje, namizni tenis, kros.

Nujno je vključevanje v sodobne razvojne tokove

VPRAŠANJA IN MNENJA

V eni od izšlih števil Glasnika smo povabili bralce, da se glasijo s svojim vprašanji in mnenji o rečeh, ki jih zanimajo. Komaj verjamemo, da od 2000 zaposlenih nima nihče ničesar, kar bi rad povedal, da nikogar nič ne zanima! Ali pa je posredi morda želja, da bi ostali v anonimnosti? Namesto govoric, ki tako zelo hitro postanejo velike in — večinoma — škodljive, se raje poslužimo jasnejše in odkritejše ter izvirnejše metode obveščanja. In tudi koristnejše, saj to, kar zanima enega, lahko zanima ostale delavce prav tako. Vsekakor se bomo potrudili, da bomo na vprašanja odgovarjali kar najbolj objektivno, poskusili bomo osvetliti vse strani problema. Vaša mnenja in pripombe so dobrodošle, več glav pač več ve in vsaka misli po svoje.

Odločite se torej in se oglasite v rubriki VPRAŠANJA IN MNENJA! O kakršnikoli temi vas kaj posebej zanima, vprašajte! Če menite, da bi morali nek določen problem urediti drugače, bolje, povejte naglas, da bodo o tem vedeli tudi drugi in bomo lahko vsi delali bolje. Predlagajte, dajte pobudo!

UREDNIŠVO

Srečno vožnjo!

Komja kdaj pomislimo na to, kako in kdaj naši proizvodi pridejo do potrošnikov. Kakšna je na primer pot iz TOZD Triglav iz Lesc do makedonskih kupcev?

Vinko Štravs je že osem let šofer pri Žitu, oziroma pri Triglavu v Lescah. Tretje leto pa vozi iz Lesc do Skopja in nazaj. Mirno, skromno in vedrega obraza pripoveduje, da pot niti ni nezno dolga in je že v treh in pol dneh nazaj doma.

Vinko Štravs je s Štajerske, a že 20 let živi v Zapužah na Gorenjskem. Ne le njegovi dve skoraj odrasli hčeri, tudi oba z ženo sta postala prava Gorenjca.

Poklic voznika opravlja že 21. leto. Če bi približno sešteli vse prevožene kilometre (samo službene), bi jih bilo že kar preko 1.200.000! Nesreče, pravi, ni nikoli povzročil niti večje doživel. Eno ali dve praski. Čestitamo!

Človek bi pričakoval, da se na tako dolgih vožnjah marsikaj pripeti, a tovariš Štravs pravi, da so to čisto mirne poti. Lani pa so mu v Beogradu ukradli suknjič in vse dokumente iz avta, ki ga je

zapustil za nekaj minut. Do Skopja in nazaj v Lesce je potem vozil brez vsakršnega dokazila, kdo in kaj je, ker mu na postaji LM niso dali nobenega potrdila o prijavljeni tatvini. K sreči je šlo vse po sreči.

Od decembra vozi Vinko Štravs novega TAM 6500. Zadovoljen je s svojim poklicem in delom. Včasih je malo nerodno, ker nikoli ne ve,

kdaj bo prost in kdaj bo na poti (kar je najbrž nerodno tudi za njegovo družino), vendar tudi to ni nepremostljiva težava. Seveda bi bilo bolje, če se promet ne bi tako gostil, kajti res je bistvena razlika od takrat, ko je začel voziti. Pa kaj hočemo. Važno je ohraniti dobro voljo in veselje do dela, pa je vse lažje! Tega pa ima Vinko Štravs na pretek.

Vinko Štravs

IZ NAŠIH TOZD

SVEČANOST V TOZD TRIGLAV

Podelitev nagrad delavcem, ki so 10 ali 20 let v podjetju

V TOZD Triglav v Lescah so imeli letos kar 25 jubilarov. Dvanajst jih je v Triglavu zaposlenih že 10 let, trinajst pa kar celih 20 let. Enako kot vsi ostali člani kolektiva Žito so dobili denarne nagrade.

Podelitev je bila svečena. 11. januarja so se jubilarji zbrali v lepo okrašeni sejni sobi. Dolgoletne sodelavce je pozdravila predsednica osnovne sindikalne organizacije Kati Hrovatova. Kratek nagovor je nato imela še predsednica delavskega sveta TOZD inž. Brigita Žagarjeva, ki je med drugim povedala:

»Začetki našega podjetja segajo v 1948. leto, nato se je organizacijsko izboljševalo, prav tako pa tudi v tehničnem pogledu. Rekonstruirali smo mline, uredili trafo postajo, odkupili zemljišča in zgradili skladišče v Lescah. Leta 1958 pa smo pristopili k modernizaciji v pravem pomenu besede in priključili še nekatera sorodna podjetja. S

centralizacijo mlinске dejavnosti je bil napravljen premik in korak naprej. In naši dolgoletni sodelavci imajo pri tem razvoju svoj velik delež.

Iz nekdanje ozke mlinске dejavnosti je danes razvita pekarska dejavnost, z uvedbo mehkega peciva pa se naša enota pojavlja na celotnem jugoslovanskem trgu.

V 1975. letu nas čakajo težke naloge in prepričana sem, da jih boste tudi odslej vestno izpolnjevali. Dodajam pa prošnjo, da bi svoje mlade sodelavce bodrili pri delu, saj od njih pričam od 115 opoq ep

Na koncu se je inž. Žagarjeva vsem jubilarom še enkrat prisrčno zahvalila za dolgoletno delo.

20 let že delajo v Žitu, TOZD Triglav Lesce:

- Jakob Arh,
- Štefka Artelj,
- Stane Debelak,

- Karel Intihar,
- Anton Pavlin,
- Anton Pintar,
- Jože Šlibar,
- Stanko Vrbec,
- Stane Rehberger,
- Jože Pungeršek,
- Franc Polanšek,
- Franc Purger in
- Jelka Pintar.

10 let so zaposleni pri nas:

- Jože Glavač,
- Tončka Pungeršek,
- Sonja Zupan,
- Tončka Lorenčič,
- Marija Malacko,
- Aldo Štravs,
- Darko Žabkar,
- Stane Perc,
- Ivan Grilc,
- Franc Špendal,
- Franc Jakopič in
- Anton Škufca.

25 nagrajencev v TOZD Triglav

PEVKE IN PEVCI!

Kjer sta dva Slovenca, je že pevski zbor, pravijo. Da ne bomo postavili na laž tega pregovora, ustanovljamo pevski zbor ŽITA. Prijavite se čim prej pri tov. Novljanovi v informativni službi. Od števila pevk in pevcev je namreč v veliki meri odvisna vsa nadaljna organizacija, prostor in čas za vaje, pevovodja in podobno.

Po svečani razdelitvi nagrad so šli jubilarji na skupno kosilo, kjer so se v prijetnem vzdušju zadržali še v prijateljskih pogovorih.

Zahvala

Iskreno se zahvaljujem vsem v računovodstvu in službi za plan in analize (soba 54), ki ste prispevali za venec in pospremili mojo pokojno mamo na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

Magda Rahne

NOVI ČLANI ZVEZE KOMUNISTOV

V TOZD Triglav so ustanovili OOKZ

V temeljni organizaciji združenega dela Triglav v Lescah so 13. januarja letos ustanovili osnovno organizacijo ZK. Sprejeli so štiri nove člane v zvezo komunistov, in sicer Bogdana Daševiča, Marjana Avguštinčiča, Tatjano Kisovčovo in inž. Brigito Žagarjevo.

Mlade komuniste je pozdravil sekretar sveta ZK Žito Vinko Mihelič. Orisal je njihove bodoče naloge, dolžnosti in pravice v TOZD, kombinatu in njihovi občini. Čestital jim je ob sprejemu in vsakemu za spomin na ta dan izročil knjigo.

Ustanovnemu sestanku je prisostvoval član občinskega komiteja ZK Alojz Kos. Zaželel je novim članom uspehov in učinkovitosti pri delu ter jim pri tem obljubil vso podporo.

Čestitkam se je pridružil tudi Jože Cvetkovič, sekretar OOKZ v TOZD Gorenjka.

Direktor te temeljne organizacije združenega dela v Lescah Tone Pintar je menil, da bo zdaj družbenopolitično življenje v TOZD poživljeno in pričakuje od mladih komunistov plodno sodelovanje.

Majhno, majčkeno

Dobro razpoloženje pri zavijanju čokolade

Prav gotovo je zelo malo takih, ki ne bi poznali Gorenjke čokolade. Malo pa je tudi takih, ki bi o Gorenjki vedeli kaj več.

Tovarna je sredi Lesc, prav lahko pa bi jo zgrešili, saj od zunaj ni čisto nič podobna tovarni, navadna hiša je to in niti ne preveč velika.

V majhnih prostorih nagne-tenj ropotajo stari stroji. Pravzaprav ropota eden, ampak ta za vse druge. Na 300 kvadratnih metrih poteka vse od praženja kakaovca in njegove predelave do zavijanja čokolade. 64 zaposlenih je v Gorenjki in dnevno izdelajo dobrih 5 ton čokoladnih tablic, čokolade v prahu in oblikne čokolade. Čeprav je vse tako majhno, je to vendarle prava tovarna z dokaj zepleteno tehnologijo.

Delavci so večinoma ne-kvalificirani, oziroma priuče-

ni, kajti šole za čokoladarje pri nas nimamo. V Zagrebu (TOB) nameravajo uvesti tovrstno izobraževanje, kar bo zelo koristilo vsem proizvajalcem čokolade.

Gorenjka je kot temeljna organizacija združenega dela v ŽITU od 1969. leta, vendar jo člani kolektivov ostalih TOZD ne poznajo, predstavljajo si jo samo po številkah, kar pa jim jo pokaže veliko večjo kot je v resnici. Razlog za to je seveda oddaljenost od drugih enot. Delavci v Gorenjki občutijo to večkrat kot problem. Le tisti, ki direktno sodelujejo pri njihovem poslovanju vedo, kako v tej tovarni živijo in delajo, s kakšnimi težavami se srečujejo. Pa bi si kolektiv v Lescah želel, da bi se bolje poznali med seboj, tako bi bolje razumeli drug drugega in sodelovanje bi bilo boljše in uspešnejše.

TOZD Gorenjka — Lesce

NAŠ RAZGOVOR

Učite se, učite se!

Drago Gorgiev je v kranjski pekarni zaposlen kot nekvalificiran delavec na delovnem mestu oblikovalca II. Srečate ga lahko povsod, pri žemljah in pri pecivu in kjer je potrebno. »Dela je dovolj,« pravi dvaindvajsetletni Drago, »le ljudi je premalo. Rad delam, kjerkoli. Zdaj me vodja izmene privaja na delo pri strojih.« Čeprav ga mojster privaja na delo pri strojih, je Drago še vedno le nekvalificiran delavec.

Naš Drago je bil pred 22. leti rojen v vasi Banja, občina Kočani v Makedoniji. Še ko je bil doma v Makedoniji, se je začel učiti mizarске obrti. Delo je kmalu zapustil, ker se je poškodoval; odrezal si je prst na roki. Leta 1971 je prišel v Slovenijo, ko je obiskal brata v Stražišču pri Kranju. Kmalu potem se je zaposlil v kranjskem cestnem podjetju. Še ko je bil zaposlen pri tem podjetju, je odšel za en mesec domov, pa se je kmalu vrnil, toda ne na delo v prejšnje podjetje, temveč se je zaposlil v TOZD pekarna, Kranj.

Komaj sva spregovorila nekaj besed, že sem opazil, da kar dobro govori slovensko, čeravno je prišel iz najjužnejših predelov naše države. O tem sem ga poprašal, pa mi je Drago z malce hudomušnim in zagonetnim nasmehom razkril to tajnost. »Kot sem že povedal, sem prišel v Slovenijo 1971. leta in stanoval tedaj in tudi zdaj stanujem pri bratu in teti v Stražišču pri Kranju. Z otroci, ki tam obiskujejo šolo, govorim in se z njimi pogovarjam slovensko, a tudi slovenske časopise rad prebiram. Ja, sem pa tudi že nekaj let zaposlen tu na Gorenjskem. Zato sem se za silo kar naučil slovensko.«

Močno so me presenetili njegovi odgovori in mnenja, ko sva se pogovarjala o kvalifikaciji, šolanju in napredovanju, ker nima glede tega nobene ambicije. Po njegovih besedah sodeč bi dejal, da ne misli na kvalifikacijo ali šolanje, češ, saj tako ne bom dosti več zaslužil, ker so plače nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev skoraj enake. »Če pa delam še v podaljšanem delovnem času, tako in tako zaslužim še več. Čemu bi se potem šolal in mučil z učenjem, ko se pri plači bore malo pozna,« je na kocnu dejal Drago Gorgiev.

O tem se mi nehote vsiljuje vprašanje, če je takšno mišljenje in ravnanje Draga pravilno. Morda je po naših temeljnih organizacijah še več takšnih ali podobnih mišljenj?

Je takšno mišljenje in ravnanje posebno mladih ljudi pravilno? Ali ni dolžnost vsakega delavca — samoupravljalca, da se nenehno izobražuje in si razširja znanje, naj bo to strokovno ali politično? Od kod potem takšno mišljenje!? Nehote mi ob tem prihajajo na misel besede tovariša Tita, ki ne le pionirje ampak tudi vse nas upravljalce stalno bodri: »Učite se, učite se in spet učite se!« Te besede morajo postati stvarnost, vsi se moramo ravnati po njih.

Sicer pa je Drago prijeten fant in zlasti še priden in dober delavec. Vsi ga imajo radi. Pa še to zapišite mi je rekel ob koncu najinega razgovora: »Med temi dekletin in fanti, možmi se počutim, da bi se bolje ne mogel. Veste, najlepše, vsaj zame, je to, ker me nihče ne zmerja in ne zapostavlja, pa čeprav sem doma iz daljne makedonske vasi.«

Samoupravne informativne skupine

Praktične izkušnje v mari-borski Elektrokovini so pokazale, da je sodelovanje delavcev najučinkovitejše v osnovnih delovnih skupinah, kjer se ljudje med seboj najbolj poznajo.

Samoupravne informativne skupine so osnovne celice združenega dela in v bistvu zmanjšani zbori delovnih ljudi v TOZD in DS skupnih služb. V statusu delovne organizacije so določene dolžnosti in pravice članov informativnih skupin in njihovo delovanje.

Informativne skupine ustanavlja in ukinja delavski svet TOZD oziroma DSSS na predlog delavca ožjega delovnega področja, upošteva tele kriterije:

1. možnost spremljanja delovnih rezultatov,
2. delo v izmenah in možnost za vse zaposlene, da sodelujejo v skupini,
3. posamezna delovna področja v okviru organizacijske enote v TOZD oziroma v DSSS, in
4. delovna skupina ima svojega vodjo in njegovega

namestnika, ki ga izberejo člani samoupravne informativne skupine.

Samoupravne informativne skupine so doprinos v iskanju možnosti, kako najpopolneje vključiti posameznega delavca v delovno skupino, v kateri bi mislil in deloval aktivneje in uspešneje kot more posameznik.

Informativna skupina omogoča izmenjavo mišljenj v svobodnejši razpravi in nudi odgovore na vsa vprašanja in s tem zadovoljstvo ob uspešnem reševanju problemov.

16.000 nočitev v naših počitniških domovih

Kako so letovali delavci v naših počitniških domovih v letošnji sezoni je ugotovila komisija za družbeni standard in o tem poročala na seji 25. novembra.

Počitniški domovi so bili odprti od 11. junija do 10. septembra, doma na Pokljuki in v Bohinju pa je mogoče obiskati skozi vse leto. Kakšne možnosti so imeli naši delavci?

V Dramlju je bilo na razpolago 41 sob s 127 ležišči in 11.684 možnimi nočitvami.

V Bašaniji je bilo 10 sob s 30 ležišči in 2760 možnimi nočitvami.

V Poreču smo imeli 7 sob

z 19 ležišči in 1748 možnimi nočitvami.

V poletni sezoni smo imeli torej 58 sob s 176 posteljami in možnostjo 16.192 nočitev.

V Bohinju je v 7 sobah 17 ležišč, na Pokljuki so 3 sobe z 10 ležišči, v 9 meseci je bilo v Bohinju 1798 nočin, na Pokljuki pa 1018.

Preventivno zdravljenje je od 139 predlaganih članov kolektiva izkoristilo 117 v 1112 dneh.

Kako in kje so delavci letovali, prikazuje zbirnik, ki ga objavljamo:

Kako so bili počitniški domovi izkoriščeni, prikazuje ta tabela:

dom	družinski člani				otroci			tuji gostje						
	dopust	izven	zaposlen	nezaposlen	do 7 let	dojenčki	odrasli	otroci	upoko.	poslov.	partnerji	prevent.		
Dramalj	232	2067	7	15	148	1368	180	1639	105	956	12	105	157	1442
Bašanija	57	482	1	4	41	345	36	308	42	358	4	37	27	248
Poreč	45	490	—	—	34	304	21	182	28	240	—	—	23	175
Bohinj	68	368	19	58	48	283	37	193	29	166	2	2	74	337
Pokljuka	11	61	41	162	35	149	20	96	16	60	9	46	101	410
Skupaj	413	3468	68	239	306	2449	294	2418	220	1780	27	190	382	2612

Počit. dom	oseb	nočin	% izkoriščenosti
Dramalj	1.007	9.162	80,94
Bašanija	238	2.066	74,86
Poreč	170	1.478	84,55
poprečno	1.415	12.706	80,30
Bohinj — 9 mes.	343	1.798	38,74
Pokljuka — 9 mes.	240	1.018	37,29
Skupaj	1.998	15.522	67

LJUBITELJI NAMIZNEGA TENISA

Vsi, ki radi igrate namizni tenis, pridite ob petkih v zgornjo dvorano TVD Partizan — Tabor od 17. do 20. ure! Na treh mizah boste lahko preizkusili svoje pingpongaško znanje. Opremo morate prinesiti s seboj. Najboljši bodo zastopali barve Žita na II. športnih igrah živilcev v začetku junija letos.

USTANAVLJAMO FOTOKLUB

Ste morda med tistimi, ki pomembne trenutke v svojem življenju radi zabeležite na filmski trak? Ste dober fotograf — amater ali bi to radi postali? Ali pa ste morebiti kupili nov fotografski aparat in bi si ob njem želeli izpopolniti znanje?

Za vse, ki jih karkoli in kolikorkoli zanima s tega področja, ustanovljamo fotoklub v Žitu. Če želite sodelovati, se oglasite po telefonu, številka 43-576. Pričakujemo, da se boste v velikem številu odzvali našemu vabilu.

Počitniški dom Žita — Bohinj

O SPORAZUMEVANJU

Na vseh ravneh našega družbenega življenja uvajamo v zadnjem času sistem samoupravnega sporazumevanja. Dogovarjanje in sporazumevanje je nujno v delovnih organizacijah med TOZD v krajevni in občinski samoupravi, v okviru raznih združenj, v mejah republike in federacije. V sporazumevanju običajno sodeluje večje število delegatov, ki so dolžni zagovarjati interese lastne sredine in se hkrati sporazumeti, torej morajo upoštevati tudi interese drugih. Če se v tem sistemu posamezniki trdno postavljajo za določeno stališče in ga kljub drugačnemu večinskemu mnenju uporno zagovarjajo, potem dogovarjanje preide v nesporazumevanje.

Rezultat je očiten, namesto sporazuma ni nobene odločitve, besedna vojna je le sama sebi namen ne pa rešitvi določenega problema. Pri svojem delu smo tako podvrženi rezultatom sporazumevanja. In obratno, od sporazumevanja ali nesporazumevanja je odvisna tudi kvaliteta našega dela. Skratka, sporazumevanje vpliva na delo in delo na dogovarjanje. Končni rezultat je večja ali manjša urejenost in uspešnost družbenega sistema, ki terja visoko stopnjo zrelosti in družbene zavesti. Zato naj ne bo odveč nekaj misli o tem, na kaj naj bi vsak pomislil, kadar sodeluje v neki razpravi.

Sporazumevanje je predvsem potrebno na vseh nivojih od individualnega, medsebojnega, do indirektnega, kjer posameznik prenaša zahteve večjega števila svojih sodelavcev ali občanov in v njihovem imenu sprejema mnenja drugih in jih prenaša v svojo sredino. Od tega, kako zna prenesti, povedati želje, zahteve, kako sprejeti utemeljitve drugih in razumeti širše družbene interese, včasih tudi na račun lastnih potreb oziroma zahtev, je odvisna kakovost sporazumevanja. Naj bo v okviru organizacije združenega dela ali na drugem nivoju, je treba upoštevati, da je že od jasnosti postavljene delovne naloge odvisen rezultat dela. Zato ni vseeno, kako je bila posamezna potreba, naloga nekomu sporočena, zlasti če jo mora ta prenesti še naprej. S tem pa se dnevno srečujemo vsi. Enkrat prenašamo svoje in drugih zahteve navzgor, drugič navzdol in jih pojasnjujemo ali jih na istem nivoju utemeljujemo. Pri tem lahko trmasto vztrajamo na naših samoupravnih pravicah in smo nepopustljivi, neupoštevaje, da s tem v bistvu otežujemo drugim uspešno upravljanje njihovih samoupravnih funkcij.

Kako naj se obnašamo, da se bomo lažje sporazumevali? Kako naj se sporazumevamo na sestankih, da bodo kratki in jedrnat v zadovoljstvo vseh? Pa tudi če je sporazum dosežen, ga je treba zaradi izpolnitve še naprej posredovati, komunicirati z neposrednimi izvajalci. Tudi samo prenašanje raznih odločitev je zelo pomembno. Odgovornost za izvedbo raznih sklepov samoupravnih organov je npr. v delovni organizaciji na vodilnih. Odgovorni so za izvedbo sklepov ali dogovorov po svojih sodelavcih. Kakršenkoli je njihov namen, sprejemajo pri delu dobre ali slabe odločitve, te postanejo dejstva ali učinkujejo, šele potem, ko so posredovane drugim v izvedbo, ko povzro-

če zeleno akcijo ali reakcijo. Komuniciranje je zato važna prvina tudi pri sporazumevanju. Komuniciranje pa ni samo govorno z besedami, temveč tudi vizualno prek obnašanja. Za komuniciranje štejemo celotno človekovo zadržanje, ki izhaja iz določene izmenjave mnenj. Uspešnost vodenja dela je odvisna tudi o komuniciranju, ki je lastno in potrebno vsem delavcem, čeprav v različnem obsegu. Kako naj posredujemo določeno stališče drugim, da bo dosežen določen učinek? Kaj naj posameznik upošteva, da bo uspešnejši pri komuniciranju z drugimi? Na ta vprašanja odgovarjajo tale pravila:

1. DOBRO PREMISLI, KAJ ŽELIŠ POVEDATI — PREDEN SPREGOVORIŠ!

Kolikor bolj sistematično vsak sam analizira ali pretehta idejo, ki jo želi posredovati drugim, toliko jasneje bo izrežena. To je prvi korak k uspešnemu komuniciranju. Skratka v sebi je treba točno vedeti, kaj želimo povedati. Mnogo govorjenja je neuspelega, ponesrečenega prav zaradi tega, ker je manjkal poprejšen premislek. Dober premislek že vodi k dosegu namena.

2. PROUČI IN PRETEHTAJ RESNIČNI NAMEN SVOJEGA GOVORJENJA

Preden se kdo oglasi k besedi, naj se vpraša »KAJ« pravzaprav želi doseči s svojim govorjenjem — dobiti informacijo, začeti določeno akcijo ali spremeniti mnenje drugih. Najprej je torej treba ugotoviti namen in šele nato spregovoriti. Namenu je treba prilagoditi tudi lasten govor, ton glasu in celotno zadržanje. Ne poskušati doseči preveč. Kolikor bolj je sporočilo osredotočeno na osrednjo misel in namen, toliko večja je verjetnost uspeha.

3. UPOŠTEVAJ SKUPNO FIŽIČNO IN TELESNO SKLADJE, KO GOVORIŠ

Namen sporočila govornik ne izraža le z besedami, temveč še mnogi faktorji vplivajo na splošen vtis sporočila pri poslušalcih. Govornik mora biti pozoren na splošno vzdušje in razpoloženje, v katerem želi spregovoriti (časovni trenutek, običaje, pretekle izkušnje, pripravljenost na poslušanje). Govornik mora biti občutljiv na razpoloženje poslušalcev, kot vsa živa bitja se mora prilagoditi okolju, sredini, v kateri nastopa.

4. POSVETUJ SE Z DRUGIMI PREDEN KAJ PREDLAGAŠ

Posvetovanje z drugimi običajno pomaga slišati tudi drugo stran in izluščiti bistvo

tega, kar želimo povedati. Še več. Tisti, s katerimi se je govornik posvetoval, mu bodo nudili tudi aktivno podporo.

5. BODI POZOREN, KO GOVORIŠ, DA NISI PREGLASEN IN SE DRŽI OSNOVNE VSEBINE

Ton glasu mora izražati vidno razumevanje za druge. To pa ima vpliv na to, kar želimo doseči. Podobno je treba izbrati besede, posebno pozorno in precizno izraziti namen, tudi z občutkom v glasu, kar vse prispeva k večji učinkovitosti pri poslušalcih.

6. IZKORISTI VSAKO PRILOŽNOST, DA IZRAZIŠ SVOJO PRIPRAVLJENOST DO POSLUŠALCEV IN DA CENIŠ NJIHOVA MNENJA

Spoštovanje drugih, njihovih interesov in potreb pogosto rodi, če ne trenutno

korist pa vsaj dolgoročen uspeh. To je enako kot pri delu, kjer vsakdo ceni to, da je njegovo mnenje upoštevano.

7. SLEDI SVOJEMU GOVORJENJU

Če govornik kljub najboljšemu namenu ne spremlja izražanja, da pravilno izrazi namen in ne opazi odmeva pri poslušalcih, lahko to stori tudi z vprašanjem, da naveže neposreden stik in sodelovanje s poslušalci. Vsako komuniciranje ima tudi svoje povratno delovanje, razumevanje drugih in s tem pričakovano reakcijo.

8. GOVORI ZA JUTRI KAKOR TUDI ZA DANES

Običajno govorimo o tekočih zadevah, ki pa jih je treba podkrepiti s podatki iz preteklosti, toda najvažnejše je, da so zadeve prikazane skladno z nameni in s cilji.

9. DEJANJA PODIRAJO BESEDE

Ne terjati od poslušalcev, da se strinjajo z nečim, čemur dejanja nasprotujejo.

10. NE TERJAJ, DA TE RAZUMEJO DRUGI TEMVEČ SAM RAZUMI DRUGE — BODI PREDVSEM DOBER POSLUŠALEC

Poslušati je ena najvažnejših, najtežjih in najbolj zane-marjenih lastnosti pri komuniciranju.

Zadnja navedena misel o poslušanju je le ena od bistvenih lastnosti za lažje sporazumevanje v vsakdanjem življenju, na sestankih in v družbi. Razumevanje za mnenja drugih vodi k razumevanju bistva širšega družbenega interesa, vodi od skrbi samo zase do skrbi za skupnost. B. V.

Našo novo tovarno ŠUMI je slovesno odprl tovariš Drago Petrovič, član izvršnega sveta skupščine SR Slovenije in predsednik komiteja za energetiko.

V svojem nagovoru je opisal gospodarski položaj, možnosti in smer nadaljnjega razvoja ter čestital kolektivu Šumi za delovni dosežek.

Po otvoritvi so si novo tovarno ogledali številni gostje, predstavniki političnega in gospodarskega življenja.

